

Vánoční čtení

z knih nakladatelství Biblion
plus vánoční esej šéfredaktorky

Bible21

Soužená země však nezůstane v tmách

Slyš, dome Davidův!“ řekl na to prorok. „To vám nestačí unavovat lidi, že unavujete i mého Boha? Sám Pán vám proto dá znamení: Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Immanuel, *Bůh je s námi*. Než se naučí odmítat zlo a volit dobro, bude jíst smetanu a med. Než se to dítě naučí odmítat zlo a volit dobro, bude země, jejichž dvou králů se děsíš, zpusťována.“

Izaiáš 7:13—16

Soužená země však nezůstane v tmách. Tak jako dříve ponížil zemi Zabulon a zemi Neftalí, tak nakonec oslaví při cestě k moři, za Jordánem, Galileu pohanů:

Lid, který chodil v temnotách,
veliké světlo uvidí,
těm, kdo žili v zemi stínu smrti,
světlo zazáří.
Rozmnožil jsi tento národ,
jeho radost jsi rozhojnil,
a tak se radují před tebou,
jako se radují při sklizni,
jako se veselí vojáci,
když se dělí o kořist.

Rozlámeš jho, jež ho tížilo,
prut šlehající jeho rameno
i hůl jeho utiskovatele
jako při midiánské porážce.
Veškerá obuv válečná
i roucha krví zbrocená
budou určena k spálení,
budou pohlčena plameny.

Vždyť se nám narodilo dítě,
byl nám dán syn;
na jeho ramenou spočine vláda
a bude nazýván:
Podivuhodný rádce, Mocný Bůh,
Otec věčnosti, Kníže pokoje.

Jeho vláda stále poroste
a jeho pokoj bude bez konce.
Na Davidově trůnu usedne,
aby vládl jeho království,
aby je ustanovil a upevnil
právem a spravedlností
od toho dne až navěky.
Horlivost Hospodina zástupů
to způsobí!

Izaiáš 9:1—6

Z Jišajova pařezu vyrazí proutek,
výhonek z jeho kořenů přinese ovoce.
Duch Hospodinův na něm spočine –
Duch moudrosti a chápání,
Duch rozhodnutí a odvahy,
Duch poznání a úcty k Hospodinu;
úctou k Hospodinu bude prostoupen.

Nebude soudit podle zdání svých očí,
nebude se řídit tím, co uslyší.
Spravedlivý soud přinese chudým,
poniženým v zemi právo zajistí.
Holí svých úst bude tlouci zemi,
dechem svých rtů zničí ničemy.
Na bedrech přepáše se spravedlností,
věrnost ponese jako pás na bocích.

Vlk bude bydlet s beránkem,
leopard ulehne vedle kůzlete;
tele se bude pást spolu s lvíčetem
a malé dítě je povede.
Kráva a medvědice budou na pastvě,
jejich mláďata si lehnou společně
a lev bude žrát slámu jako dobytče.
Nemluvně si bude hrát nad dírou zmije,
batole sáhne do hadího doupěte.

Už žádná zloba, už žádná záhuba
nikde na celé mé svaté hoře –
země bude plná poznání Hospodina,
tak jako vody naplní moře!

Izaiáš 11:1—9

Bibli21 nabízíme
v bezpočtu variant,
velikostí, vazeb
a barev. Nově na
www.biblion.cz
seženete pro Bible21
také kožené nebo
recyklované obaly.

Neboj se, Marie

Když byla Alžběta v šestém měsíci, poslal Bůh anděla Gabriela do galilejského města jménem Nazaret k panně zasnoubené muži jménem Josef, z domu Davidova. Ta panna se jmenovala Marie. Když k ní přišel, řekl: „Zdravím tě, milostí obdařená, Hospodin s tebou!“

Ta slova ji rozrušila. Co to bylo za pozdrav? přemýšlela. Anděl jí ale řekl: „Neboj se, Marie, vždyť jsi našla milost u Boha! Hle, počneš, porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký, bude nazýván Synem Nejvyššího a Hospodin, náš Bůh, mu dá trůn jeho otce Davida. Bude navěky kralovat nad domem Jákobovým a jeho kralování bude bez konce.“

„Jak se to stane?“ zeptala se Marie anděla. „Vždyť jsem ještě nepoznala muže.“

„Sestoupí na tebe Duch svatý a zastíní tě moc Nejvyššího,“ odpověděl jí anděl. „To svaté dítě, které se narodí, proto bude nazýváno Syn Boží. A hle, tvá příbuzná Alžběta, o níž se říkalo, že je neplodná, i ona přes své stáří počala syna a je v šestém měsíci. U Boha přece není nic nemožné.“

Marie řekla: „Hle, jsem služebnice Páně. Ať se mi stane podle tvého slova!“ Tehdy od ní anděl odešel.

V těch dnech pak Marie vstala a spěšně odešla do hor, do města Judova. Když vešla do Zachariášova domu, pozdravila Alžbětu, a jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, děťátko v jejím lůnu poskočilo. Alžběta byla naplněna Duchem svatým a hlasitě zvolala: „Požehnaná

jsi mezi ženami a požehnaný plod tvého lůna! Jaká čest, že ke mně přišla matka mého Pána! Hle, jakmile tvůj pozdrav došel k mým uším, děťátko v mém lůnu poskočilo radostí. Blaze té, která uvěřila, neboť se naplní, co jí Hospodin slíbil.“

Marie na to řekla:

„Má duše velebí Hospodina
a můj duch jása v Bohu, mém Spasiteli,
neboť si všiml ponížení své služebnice.
Hle, od nynějška všechna pokolení
budou vyprávět o mé blaženosti,
neboť mi učinil veliké věci
Ten, který je mocný.
Jeho jméno je svaté
a jeho milosrdenství k těm, kdo jej ctí,
trvá od pokolení do pokolení.“

Svou paží dokázal moc,
rozehnal ty, kdo mají v srdci pyšné myšlenky.
Mocné svrhl z trůnů
a ponížené povýšil.
Hladové nasýtil dobrými věcmi
a bohaté propustil s prázdnou.
Ujal se Izraele, svého služebníka;
pamatoval na milosrdenství –
jak zaslíbil našim otcům –
vůči Abrahamovi a jeho semeni až navěky.“

Marie pak u ní zůstala asi tři měsíce a potom se vrátila domů. Alžbětě se tehdy naplnil čas k porodu a porodila syna.

Lukáš 1:26—57

Na e-shopu našeho nakladatelství www.biblion.cz vám až do Vánoc přidáme ke každé zakoupené Bibli „návod k použití“ — knihu Kapesní průvodce Biblií.

Vtěch dnech vydal César Augustus nařízení, aby v celé říši proběhlo sčítání lidu. (Toto sčítání proběhlo předtím, než se Quirinius stal správcem Sýrie.) Všichni se tedy šli dát zapsat, každý do svého města.

Také Josef se vydal z galilejského města Nazaret do Judska, do města Davidova zvaného Betlém (protože byl z domu a rodu Davidova), aby se nechal zapsat se svou snoubenkou Marií, která byla těhotná. Když tam byli, Marii se naplnil čas k porodu a porodila svého prvorozeného syna. Zavinula ho do plenek a položila do jeslí, protože v hostinci pro ně nebylo místo.

V tom kraji byli pastýři, kteří pobývali pod širým nebem a drželi noční hlídky u svého stáda. Vtom před nimi stanul Hospodinův anděl a ozářila je Hospodinova sláva. Hrozně se vyděsili, ale anděl jim řekl: „Nebojte se! Hle, zvěstuji vám velikou radost pro všechny lidi. Dnes se vám ve městě Davidově narodil Spasitel – váš Mesiáš a Pán. A toto vám bude znamením: najdete dětátko zavinuté do plenek, ležící v jeslích.“

A s tím andělem se hned objevilo množství nebeských zástupů takto chválících Boha:

„Sláva na výsostech Bohu
a na zemi pokoj –
Boží zalíbení v lidech.“

Jakmile od nich andělé odešli do nebe, pastýři si řekli: „Pojďme do Betléma! Podíváme se, jak se stalo, co nám Hospodin oznámil.“ Pospíšili si tedy, a když přišli, našli Marii, Josefa i dětátko ležící v jeslích. Poté, co ho

uviděli, začali rozhlašovat, co jim bylo o tom dítěti řečeno, a všichni, kdo to slyšeli, žasli nad tím, co jim pastýři říkali.

Marie všechna ta slova uchovávala a zvažovala ve svém srdci. A ti pastýři při návratu oslavovali a chválili Boha, že slyšeli a viděli všechno tak, jak jim bylo řečeno.

Osmého dne, když přišel čas obřizky, mu dali jméno Ježíš, jak ho anděl pojmenoval před jeho početím.

Když pak přišel čas jejich očišťování podle Mojžíšova zákona, přinesli ho do Jeruzaléma, aby ho postavili před Hospodinem, jak je psáno v Hospodinově zákoně: „Každý chlapec otvírající lůno bude zasvěcen Hospodinu,“ a přinesli oběť, jak říká Hospodinův zákon: „Dvě hrdličky nebo dvě holoubata.“

A hle, v Jeruzalémě byl člověk jménem Simeon. Ten člověk byl spravedlivý a zbožný, očekával útěchu Izraele a Duch svatý byl na něm. Duchem svatým mu bylo sděleno, že nezakusí smrt, dokud neuvidí Hospodinova Mesiáše. Veden Duchem tedy přišel do chrámu. Když rodiče přinesli dítě Ježíše, aby s ním naložili podle zvyklosti Zákona, vzal ho do náručí, dobrořečil Bohu a řekl:

„Nyní, Panovníku,
podle svého slova propouštíš
svého služebníka v pokoji.
Neboť mé oči spatřily tvé spasení,
jež jsi připravil před očima všech lidí –
světlo ke zjevení národům
a slávu tvého lidu Izraele.“

Lukáš 2:1–32

Parabible

První a druhý Ježíšův příchod, dvě tváře Adventu zachycené v biblické parafrázi Alexandra Fleka

Svatý průšvih

Vánoční příběh se odehrál takhle: Mladička Marie si měla brát Josku Tesaře od nich z vesnice. Už proběhly i ohlášky v místním kostele, jenže těsně před svatbou se všechno strašně zkomplikovalo. Na Marii začalo být vidět, že je v tom.

Josefovi bylo jasné, že to nemá s ním, a jako věřící člověk věděl, co je to za průšvih. Podle Bible měl tu nevěrnici zavrhnout a nechat zlynčovat. Podle selského rozumu ji měl poslat na potrat. Obojí se mu přičilo, a tak přemýšlel, že se s Marií prostě rozejde a všem těm problémům se vyhne. Dlouho do noci si s tím lámal hlavu, až nakonec vyčerpáním usnul.

Tu noc měl divné sny. Zdálo se mu, že před ním stojí anděl a říká mu: „Josefe, teď to nechápeš, ale ve vaší rodině se narodí budoucí prezident. Nedělej si starosti, že je tvoje přítelkyně těhotná. Přijmi ji takovou, jaká je, i s tím, co v sobě má. To, co teď vypadá jako průšvih, je totiž svatý Boží plán.

Marie bude mít chlapečka a ty ho dáš zapsat do matriky jako svého syna. Budete mu říkat Ježíš – česky Záchranář – protože na něj platí dávná proctví: On nás zachrání před našimi průšvihy.“

Parabible je kniha trefných, překvapivých, biblicky hluboce zakotvených parafrází evangelijních příběhů. Promýšlí, jak by Ježíšův život asi vypadal, kdyby se odehrával tady a teď. Knihu je možné zakoupit taky jako audioknihu nebo e-knihu. V kombinaci několika nosičů ji jako Paradárek nabízíme do Vánoc na www.biblion.cz v několika typech výhodných balíčků.

To je to, co měl na mysli dávný mystik Izaiáš, když psal:

Teenagerka bude těhotná
a porodí chlapečka
a my poznáme, že Bůh
je s námi, a ne proti nám.

Vtom se Josef probudil. A konečně měl jasno. Už nebude žít podle náboženských tradic ani podle selského rozumu, ale podle svého snu. Šel za těhotnou Marií a oženil se s ní – ať si lidé říkají, co chtějí! A když po pár měsících porodila chlapečka, dal mu jméno Ježíš – Záchranář.

Matouš 1:18–25

Datum apokalypsy

Když si pak sednul stranou na lavičku pod Petřínskou rozhlednou, učedníci se ho začali vyptávat: „Pověz nám, kdy to přijde. Na kdy se chystá konec světa?“

„Chcete si to zapsat do diáře?“ opáčil Ježíš. „Ani andělé netuší, kdy bude konec. Neví to dokonce ani Boží Syn; jen sám Vševědoucí zná datum apokalypsy.“

Konec světa už ale jednou nastal – tenkrát, když přišla velká potopa. A co se dělo tehdy za Noema, bude se dít stejně i při příchodu Božího Syna. Lidé žili a užívali si, vydělávali a utráceli, milovali se a zakládali rodiny – až do soudného dne. Jediný Noe slyšel Boží

hlas a nastoupil s rodinou do archy. Ostatní se o takové věci nezajímali. A pak přišla tsunami.

Stejný šok nastane v ten veliký adventní den, až se na svět vrátí Boží Syn. Tehdy budou dva na hřišti: jeden dostane červenou kartu a druhý zlatou medaili. Dvě se v kadeřnictví uvidí v zrcadle: jedna bude nadšená a druhá se hanbou propadne.

Proto vám říkám: Proberte se! Kterýkoli den může být váš poslední. Uznejte sami – kdyby člověk věděl, kdy si pro něj přijde zubatá, nepromarnil by zbývající čas, ale chtěl by být na ten den připraven. Tak se i vy připravte na setkání s Božím Synem, ať nejste zaskočení, až se náhle objeví.“

Matouš 24:3, 36–43

Skoro modlitby

Úryvek z vánočního apokryfu Karla Čapka s výkladovou glosou profesora Martina C. Putny, který Skoro modlitby – čtivý Čapkův duchovní portrét – sestavil

Isachar chtěl namítnout, že je pustil jen do chléva, ale nechal to pro sebe; měl totiž rád svůj pokoj.

„A ona,“ pokračovala paní Dinah pohoršeně, „ona je v jiném stavu, abys to věděl. Prokristapána, ještě to nám tak chybělo! Jezus Maria, abychom tak přišli do lidských řečí! Prosím tě, kdes nechal hlavu?“ Paní Dinah nabrala dechu. „To se rozumí, nějaké mladici ty neumíš říct ne. Když na tebe udělala ten svůj kukuč, tak ses mohl přetrhnout samou ochotou. Mně bys to neudělal, Isachare! Jen si ustelte, lidičky, je tam ve chlévě slámy habaděj – Jako bychom byli v celém Betlémě jenom my, kdo mají chlívek!

(...)

Po chvíli bylo slyšet nový ston. Bože, smiluj se! Bože, dej, ať se Dinah neprobudí, modlil se v úzkostech starý Isachar, ale vtom už cítil, že se Dinah vedle něho vrtí, zvedá se a napjatě naslouchá. Bude zle, řekl si zdrceně Isachar, ale zůstal pěkně zticha.

Paní Dinah bez hlesu vstala, přehodila přes sebe vlňák a vyšla na dvůr. Asi je vyhodí, řekl si bezmocně Isachar. Já se jí do toho míchat nebudu, ať už si dělá, co chce...

Skoro modlitby — modlitební knihu pro nedomáče a kostelní nechodiče — ale i další tituly z Malé edice klasiků seženete na www.biblion.cz a ve všech dobrých knihkupectvích.

Po jakési podivně dlouhé a tlumené chvíli se paní Dinah vrátila opatrně našlapujíc. Isacharovi se ospale zdálo, že chrastí a praská nějaké dříví, ale rozhodl se, že se ani nehne. Snad je Dině zima, mínil, a dělá si oheň.

Pak se Dinah znovu potichu vykradla. Isachar pootevřel oči a viděl nad planoucím ohněm kotlík s vodou. Nač to je, řekl si s podivem a hned zase usnul. Probudil se teprve, když paní Dinah takovými zvláštními, horlivými a důležitými krůčky běžela s dýmajícím kotlíkem na dvůr.

I podivil se Isachar, vstal a trochu se ustrojil. Musím se podívat, co je, řekl si energicky, ale ve dveřích se srazil s Dinou.

Prosím tě, co tak běháš, chtěl vyhrknout, ale ani se k tomu nedostal. „Co ty tu máš co okounět,“ utrhla se na něho paní Dinah a zas běžela na dvůr s nějakými klůčky a plátýnky v náručí. Na prahu se obrátila. „Jdi do postele,“ rozkřikla se přísně, „a... a neplet se nám tady, slyšíš?“

Starý Isachar se vyštrachal na dvorek. Před chlívkem viděl bezradně trčet ramenatou mužskou postavu, i zamířil k ní. „Jojo,“ bručel chlácholivě. „Vyndala tě, že? To víš, Josef, ty ženské...“ A aby zamluvil jejich mužskou bezmoc, ukazoval honem: „Koukej, hvězda! Viděls už někdy takovou hvězdu?“

(Apokryfy, Svatá noc)

Čapkova práce s Bibli však bývá i rafinovanější než přímočará přirovnání a aktualizace. Apokryf Svatá noc „vykládá Bibli Bibli“. Vplétá

do komického rozvinutí betlémského příběhu i poukaz k jiné evangelijní epizodě: „Co myslíte? Jeden člověk měl dva syny. Otec šel za prvním a řekl: Synu, jdi dnes pracovat na vinici. Odpověděl: Nechce se mi, ale pak si to rozmyslel a šel. Potom šel za druhým a řekl mu totéž. Ten odpověděl: Ano, pane, půjdu, ale nešel. Který z těch dvou naplnil otcovu vůli? Ten první, řekl.“ (Matouš 21:28–29). Čapkova apokryfní paní Dinah se chová přesně jako první syn. Nejdřív remcá a kafrá, ale nakonec, když jde do tuhého, sebere se a jde pomoci Marii u porodu. Paní Dinah naplnila otcovu vůli. Zachová se jako zbožná žena, zbožná Židovka – a ano, vzhledem k pozdějším duchovním dějinám, vzhledem k tomu, kdo se to o svaté noci narodil, jako zbožná křesťanka. Ne slovy, ale skutky. Apokryfní Isachar by jistě také u porodu pomohl, ale co měl dělat, když ho manželka vyhodila, aby se tam nepletl?

Svatá rodina

Adventní esej Jany Šrámkové

Josefe, odpusť, tahle esej nebude o tobě. Ačkoli má být o svaté rodině, ve skutečnosti bude čistě o tvé ženě Marii. A tak trochu o všech ženách. Nic osobního, Josefe, tvůj osud a role ve vánočním příběhu mě vždycky naplňovaly hlubokým respektem. Jenže o mužích už toho bylo zkrátka napsáno strašlivě moc. Už byli hrdiny tolika příběhů, jejich perspektiva byla hlavní vypravěčskou pozicí a jejich cíle úběžníkem tolika dějů, že symbolicky alespoň tuhle maličkou vánoční esej zasvětím ženám. Kdo jiný než ty jistě s přehledem unese, když se jeho ženě dostane víc pozornosti než vteřinové něhy v děkovací řeči či medailonku jejího úspěšného partnera.

Jakkoli dnešní doba podporuje stírání rozdílů a hranic mezi mužským a ženským světem, jsou chvíle, kdy i lidé, kteří s druhými neprožívají blízkost a přátelství na základě genderových aliancí, zničehonic okusí intenzivní pocit sounáležitosti s vlastním pohlavím. Stává se to i mně, sice jen jednou za čas, zato ovšem s železnou pravidelností. Mám na to počítání takový tajný fígl.

Měsíc co měsíc nad tím proto musím uvažovat, jak křehký a šílený ten ženský osud je. Kolik žen na planetě, říkám si vždycky, kolik — miliony? stamiliony? — kolik žen prožívá každý měsíc ten palčivý stres, jestli to zase přijde. V jednom kuse několika procenty

**Místo mateřství,
místo nového života
v těle, místo požeh-
nání nad všemi
ženami — jenom
krev.**

pozornosti sledovat vlastní tělo, na záchod odbíhat častěji, než je potřeba. A pak slzy, to množství slz, těch zatrnutí u srdce, těch zadržovaných dechů a rozkousnutých rtů. Miliony žen všech barev pleti, které měsíc co měsíc pláčou, protože to zase přišlo. Místo mateřství, místo nového života v těle, místo požehnání nad všemi ženami — jenom krev. A vedle nich, ve stejné ulici, ve stejném domě, ve stejné kanceláři — miliony žen, které trnou, děsí se a podlamují se jim kolena, protože — nic, pořád žádná krev. Protože to tu už být mělo a není. Nervozitu střídá tlak za očima, hučení v hlavě a bušení srdce. Co když? Co když je to tady, čára přes rozpočet, škrť přes všechny dosavadní plány, veto všech vytyčených cílů. Konec dětství, konec studia, konec kariéry, konec sociálního statutu hodné holky, konec křehké rovnováhy rodinného rozpočtu. Co když? Kolik dnů — a v celoživotním součtu týdnů, měsíců, nebo dokonce let — prožije žena v takovém úzkostném čekání, co přijde? Čím to vytěsnit? Jak myslet na něco jiného? Jak v takové době necítit nával nervozity a třes rukou pokaždé, když si odskočím? Proč musíme otírat slzy právě tady, na záchodě, a ven vycházet zase s odhodlaným úsměvem mezi spolužačky, rodiče, kamarádky s kočárky, ambiciózní kolegyně, nebo do tichého bytu za manželem a psem? Proč všechny můžou, a já ne? Proč nikdo nemusí, jenom já jo? Kde je v tom jaká spravedlnost? Pane Bože, zastaň se mě...

Ne, zatím to nevypadá s tímhle textem příliš adventně, ale dočkej času, čtenáři.

Však vánoční příběh taky nezačíná hvězdou na obloze ani prvním okénkem čokoládového kalendáře. Pro Marii se začal odvíjet minimálně o osm měsíců dřív. A i ty do příběhu patří. Od našich pečlivě rozplánovaných životů v ikeových bytech, od hormonální antikoncepce a klinik asistované reprodukce je to totiž ke starověkým biblickým stanům obklopeným stády a kamenným domkům s placatou střechou překvapivě blízko. Všechna obydlí a všechna období obývají ženy, které se trápí, protože nemůžou mít děti. Zavřeně lůno. Nemilovaná. Ponižovaná. V hanbě. Frustrovaná. Lustrovaná. A zase, měsíc co měsíc — nic. Bože, kde jsi?

Z důvodů pochopitelných čteme v biblických textech méně často o těhotenstvích nechtěných. Množství dětí bylo výrazem požehnání — a těhotenství mimo manželství? Striktní konvence jistě vykonaly své, sexuální revoluce ještě nepřišla, ostatně hrozba kamenováním není pro ženy příliš stimulující. A takové ty narychlo chystané svatby — příliš malé drama na to, aby se prodralo do kánonu. Když už propírat na stránkách Písma svatého sexuální skandál, pak ať ho spáchá rovnou váš oblíbený žalmista! Přesto o jedné mladičké dívce, která trne hrůzou, že je snad vážně v tom, v Bibli čteme. Ve Starém, nebo v Novém zákoně? Inu, téměř mezi, na samém švu dějin. Ta dívka se jmenuje Marie a bez nadsázky můžeme říct, že tohle opravdu nečekala.

O krásných, cenných, ale vyčerpávajících zkušenostech někdy mluvíme jako o *náročném požehnání*. To nejlepší a nejkrásnější nás

**O krásných,
cenných, ale
vyčerpávajících
zkušenostech
někdy mluvíme
jako o náročném
požehnání.**

vždycky něco stojí. Je provázeno těžkostmi. Ale aby ze situace vyplývala hrozba kamenování, či aspoň vyobcováním, zničená pověst celé rodiny, ztráta snoubence a posměch okolí — tomuhle chcete ještě pořád říkat požehnání? Pane Bože, zastaň se mě!

Snad to bylo u mé oblíbené teoložky Dorothee Sölle, kde jsem poprvé četla o hypotéze, že byla Marie patrně znásilněná. V době římské okupace pro židovskou dívku pravděpodobně nic neobvyklého. Ono to tak nějak v žádné kultuře a žádné době není pro dívku nebo chlapce nic zcela neobvyklého. Přesto mě, jakožto správnou evangelikálku, takový výklad pochopitelně důrazně nadzvedl: No tak, Dorothee, proč? Copak musíme nadpřirozené události vysvětlovat rozumovou klíčkou? Proč Stvořitele spoutávat přírodními zákony? A proč ničit příběh? Věříme přece v Hospodina, kterému kdyby se v jeho svrchovanosti zachtělo, býval mohl klidně nechat otěhotnět třeba Josefa!

Nicméně jsem si na tenhle výklad „neposkvrněného početí“ při myšlenkách na Marii už mnohokrát vzpomněla. Nezměnila jsem sice na události kolem Ježíšova příchodu na svět názor, ale pomohl mi vžít se do toho, co musela Marie asi prožívat, když měla najednou „zpoždění“. Stala se pro mě dívkou, která netuší, co teď. Dívkou, která přesně nerozumí tomu, co se děje, ale cítí se zahanbená. Dívkou, které nikdo neuvěří, kterou nikdo nepochopí ani ji nevezme vážně. Jejíž osud bude zlehčován. Ženou, které dochází, že tahá na světě vždycky za kratší konec provazu. Ženou, která

pláče na záchodě. Ženou křehce závislou na úradku vlastního lůna, které nelze přesvědčit rozhodnutím, ovládnout pevnou vůlí ani vytrénovat v posilovně. Zahanbenou ženou. Ženou jako jsem já. Jako jsme my.

Marie, neboj se přijmout to, co v tobě je, dárce života je Bůh — zvěstuje Marii anděl. Jsi požehnaná mezi ženami a požehnaný plod tvého lůna — volá na ni o mnoho let starší a půl roku těhotnější Alžběta. Ženy se obejmou a jejich synové, Ježíš a Jan Křtitel, je radostně kopou do žeber. V Mariině příběhu se začíná odvíjet úplně nová kapitola. Zmizely pomluvy, zahlížení, výsměch, stigmatizace rodiny? O tom nic nevíme. Poučení četbou vesnických románů, poučení chováním slušných občanů všech dob, kteří vždycky vědí, co by se v jejich rodině stát nikdy nemohlo, odhadujeme, že jen těžko. Vyprávění o tom každopádně mlčí, protože v něm jde o něco úplně jiného. Strach oteď Mariin příběh neurčuje. Odvíjí se jinudy. Josef ji přijal, nechal ze sebe podle Boží vůle udělat před světem bambulu, zaštitil dítě svým otcovstvím, a ona — šťastná uprostřed únavy, nevolnosti a bolesti v kříži — vynosí pod srdcem Spasitele světa.

Novorozené dítě je zázrak. Vejde se na předloktí, na polštář, do košíku, v pokoji zabere míň prostoru než šicí stroj nebo fikus. A stejně je kvůli němu celá domácnost v pozoru. Všechno se děje kvůli němu a pro něj, každý pohyb s ním počítá, je středobodem domácnosti i celého světa. Jak mohl Hospodin zajistit svému dítěti bezpečnější příchod na pozemský svět, než ho vložit do lůna ženě, aby

Strach oteď Mariin příběh neurčuje.

Stala se dívkou, které nikdo neuvěří, kterou nikdo nepochopí ani ji nevezme vážně. Dívkou, jejíž osud bude zlehčován.

Ježíš, kterého neplánovali, nezvali, nečekali, ale který se jim z Božího rozhodnutí a milosti přihodil, se jim stal přirozeným a samozřejmým středobodem života.

se jí narodilo a stalo se osou života milujících rodičů? Josef s Marií pro něj snášeji vydědění komunitou, nedůstojné životní podmínky a nakonec i několikaletou imigraci. Ježíš, kterého neplánovali, nezvali, nečekali, ale který se jim z Božího rozhodnutí a milosti přihodil, se jim stal přirozeným a samozřejmým středobodem života.

*To se stává i v lepších rodinách, říkáme shovívavě o nečekaných situacích. V lepších rodinách? Co tím přesně myslíme — v rodinách s naleštěnějšími okny? V rodinách, na které se nikdy nic neproláklo? Kde se neodmlouvá, jen si každý myslí svoje, aby nepříjemnými otázkami nenarušil atmosféru? V rodinách, kde se děti rodí podle harmonogramu do nažehlených zavinovaček a jednou si svobodně vyberou mezi studiem práv a medicíny? V rodinách, které by se na Marii dívaly nepochybně skrz prsty? V rodinách, které jsou lepší než ta, která se málem rozpadla dřív, než vznikla, kde se odpočátku bojovalo o čest i o přežití a kam Stvořitel vesmíru světil svého bezbranného vtěleného Syna? Pravda, tuhle rodinu neoznačujeme za *tradiční* ani *lepší*. Říkáme jí *svatá*.*

Svatá rodina je ta, do které se vlomily adventní události s naléhavostí těhotenství. To nelze začít řešit, až se to bude hodit. Až bude vhodnější doba, klidnější situace, lepší ekonomické podmínky a uklizeno. Advent zvěstuje, že doba je už těhotná a Bůh brzy neodvolatelně přijde mezi nás. Porod není plánovaná operace a nelze ho podle potřeby odložit, o tom ví své jak Marie v přeplněném

Betlémě, tak všechny rodičky v období korony. Najednou je to tady. Ježíš přijde a nezaskočí ho chlév a špína, ani respirátory a dezinfekce, nezaskočí ho zavřené obchody, zavřené kostely, ani výsledky amerických voleb. Přijde k nám s gravitací novorozence, kolem kterého se otáčí život celé domácnosti a svojí bezprostřední podmanivou přítomností promění naše rodiny z lepších na svaté. Nebeské dítě pozemské matky vstoupí do našeho příběhu, takže vypráví spasení.

www.biblion.cz

Z redakce nakladatelství Biblion

vám přejeme

**požehnaný Advent, radostné Vánoce
a dobrý nový rok 2021.**

Už vám do něj chystáme spoustu dalšího dobrého
a inspirativního čtení!

Náročný rok, který je za námi, jsme zvládli jen díky
vašim nákupům na www.biblion.cz.

Vaší podpory si nesmírně vážíme!

